

**UCHWAŁA NR XXXII/247/2022
RADY GMINY RZAŚNIA**

z dnia 30 marca 2022 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Rzaśnia na lata 2022-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559), art. 4 ust. 2 ustawy z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.), **Rada Gminy Rzaśnia uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rzaśnia na lata 2022-2025.

2. Program, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rzaśnia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Rzaśnia

Jarosław Popławski

Załącznik do uchwały Nr XXXII/247/2022

Rady Gminy Rzaśnia

z dnia 30 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY RZAŚNIA NA LATA 2022-2025**

Spis treści

Wstęp	2
UZALEŻNIENIA- ZARYS PROBLEMU	5
Podstawy prawne Programu	7
DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY RZAŚNIA	10
Skala zjawiska na terenie Gminy Rzaśnia	10
Uzależnienia od alkoholu i narkotyków w opinii społeczności lokalnej	19
Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień	24
CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI I REALIZATORZY PROGRAMU	25
Cel główny i cele szczegółowe Programu	25
Realizacja i monitoring Programu	34
Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	35
Zasady wynagradzania członków GKRPA.....	35

Wstęp

Według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)¹ uwzględniającego 52 kraje świata, na mieszkańca Unii Europejskiej przypada średnio 11,3 litra czystego alkoholu. Przynajmniej raz w miesiącu upija się 30% dorosłych.

W krajach OECD od alkoholu uzależnionych jest 3,7% populacji – ok. 50 mln ludzi.

Jeżeli chodzi o Polskę, to według analiz OECD na jednego Polaka rocznie przypada średnio 11,7 litra czystego alkoholu. To odpowiada mniej więcej 2,4 butelki wina lub 4,5 litra piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i więcej. Co najmniej raz w miesiącu upija się 35 proc. dorosłych - oznacza to, że na jedną "okazję" wypijamy ponad 80 proc. butelki wina lub 1,5 litra piwa. W rozróżnieniu na płeć - mężczyźni w naszym kraju spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Co ciekawe, kobiety o 62 proc. częściej upijają się (w miesiącu), jeśli mają wyższe wykształcenie. Jeżeli zaś chodzi o młodzież, 17 proc. chłopców i 21 proc. dziewcząt w wieku 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol. Autorzy raportu podkreślają, że dzieci, które nigdy nie były pijane, mają o 42 proc. większe szanse na dobre wyniki w szkole.

Zażywanie substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną zbadano także wiosną 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD). Audytoryjne badania ankietowe zrealizowano na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Jak wynika z raportu, napoje alkoholowe są w naszym kraju najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto/ szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodszych i 43,4% uczniów starszych².

Ponadto, jak wynika z najnowszego sondażu przeprowadzonego w czerwcu 2021 roku przez Centrum Badawczo-Rozwojowe BioStat® 22,9% Polaków deklaruje, że ograniczyło lub całkowicie zrezygnowało ze spożywania alkoholu podczas pandemii [COVID-19](#). Równocześnie jednak do picia alkoholu w większych ilościach przyznaje się 10,9% uczestników sondażu. Zmian w zachowaniu dotyczącym picia alkoholu nie zauważyło 48,6% respondentów, natomiast 17,6% nie pije wcale³.

Przez wiele lat uzależnienie kojarzone było jedynie z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jednakże coraz częściej kojarzy się ono również z czynnościami. Uzależnienie behawioralne określa takie formy zachowań, które nie są związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, granie w gry itp.), a ich specyfiką jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami czy czynnościami.

¹ Jak piją Polacy? Jak wypadamy na tle świata? Raport OECD o spożyciu alkoholu, Monika Mikołajska, 20.05.2021r., <https://www.medonet.pl/narodowy-test-zdrowia-polakow/zyj-zdrowiej,picie-alkoholu-jakwypadaja-polacy--nowy-raport-oecd,artykul,90827573.html> (data dostępu: 07.02.2022).

² J. Sierosławski, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2020.

³ https://www.biostat.com.pl/zwyczaje_prozdrowotne_polakow_podczas_covid_19.php (data dostępu: 02.02.2022).

Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, ponieważ od maja 2013 (data opublikowania klasyfikacji DSM–V) występuje ono w klasyfikacji zaburzeń psychicznych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

Nieformalnie zaś za uzależnienie behawioralne należy uznać szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, fonoholizm, hazard, seksoholizm, pracoholizm siecioholizm oraz zaburzenia odżywiania.

Współczesna wiedza o problematyce uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych nakazuje widzenie w nich zagrożenia o charakterze globalnym, które jednakże manifestuje się głównie na poziomie krajowym i lokalnym i właśnie w strukturach krajowych i regionalnych upatruje się coraz powszechniej skutecznych form reakcji na problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Przygotowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rzęśnia na lata 2022-2025, określa lokalną strategię w zakresie zarówno profilaktyki, jak i redukcji szkód zdrowotnych

i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w społeczności lokalnej.

Istotnym elementem niniejszego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia (NPZ), który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny i cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w celu operacyjnym Nr 2 NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia na lata

2021-2025 wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania

uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją

i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, reintegracją społeczną i zawodową osób uzależnionych. Wszystkie te działania ujęto w niniejszym dokumencie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rzęśnia na lata 2022-2025 jest kontynuacją zadań realizowanych w roku ubiegłym. Stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych określonych w ustawie o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Określa plan działań w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych oraz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem, a także często skorelowaną z nim przemocą

w rodzinach. Warto podkreślić, iż uzależnienie od alkoholu czy narkotyków jest chorobą chroniczną,

postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie,

a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

UZALEŻNIENIA- ZARYS PROBLEMU

Uzależnienia towarzyszą człowiekowi od dawna. W dzisiejszym świecie każdy człowiek w mniejszym, lub też w większym stopniu miał styczność z osobami uzależnionymi od alkoholu czy też innego rodzaju substancji psychoaktywnych. Obecnie, jest to niezmiernie istotny problem społeczny, przynoszący niewymierne szkody. Potrzebę przeciwdziałania temu zjawisku oraz pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym podnosi się już od wielu lat.

Uzależnienie wiąże się z silną potrzebą, psychicznym przymusem albo zażywania jakiejś substancji albo wykonywania określonej czynności – uzależnienia behawioralne. Bez względu na to, czy będzie to uzależnienie od alkoholu, leków, narkotyków czy też hazardu, zakupów albo seksu, prowadzi do koncentrowania się życia wokół tego, co jest przyczyną uzależnienia. A sama osoba uzależniona będąc ofiarą nałogu cierpi w zasadzie w każdej sferze życia: emocjonalnej, psychicznej, intelektualnej i fizycznej.

Ogólne rozważania odnoszące się do etiologii alkoholizmu i narkomanii ujmowane są w kategoriach:

- makrospołecznych- podłoże stanowią zmiany w życiu społecznym;
- mikrospołecznych- uwarunkowania biologiczne, psychiczne i społeczne poszczególnych jednostek w kontekście uzależnień.

Szkody spowodowane przez alkoholizm czy narkomanię można określić w trzech głównych wymiarach:

- indywidualnym - oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób pijących;
- społecznym - negatywne oddziaływanie na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.;
- ekonomicznym - koszty leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, lecznictwa odwykowego, przedwczesnej umieralności, spadku wydajności pracy itp.

Alkoholizm jest chorobą spowodowaną nadużywaniem napojów alkoholowych, natomiast narkomania, to uzależnienie od środków psychoaktywnych takich jak narkotyki, dopalacze. Z uzależnieniami tymi wiążą się zarówno konsekwencje zdrowotne dla uzależnionej osoby, jak również stanowią one problem socjalny i przyczyniają się do występowania zjawisk patologii społecznych. Alkoholizm czy narkomania są ściśle powiązane z występowaniem przestępczości, wypadkami w pracy, wypadkami drogowymi. Nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków przez któregoś z rodziców osłabia więzi rodzinne i skutkuje występowaniem dysfunkcji w pełnieniu ról rodzicielskich, a także często jest przyczyną stosowania przemocy domowej.

Uzależnienie nie jest jednak jedynym problemem, jakie może spowodować używanie substancji psychoaktywnych. To również szereg problemów psychicznych i fizycznych, społecznych i gospodarczych. Dlatego istotne jest, aby odpowiednio szybko reagować na zjawiska oceniane, jako szkodliwe i niepożądane, a spowodowane używaniem np. alkoholu lub narkotyków.

Choć może się wydawać, że uzależnienie od czynności jest łagodniejsze niż od substancji psychoaktywnych, to jednak każdy typ uzależnienia jest tak samo groźną chorobą.

Jednym z wielu działań służących ochronie zdrowia, zmierzającym do zapobiegania problemom związanym z uzależnieniami jeszcze zanim te wystąpią, jest profilaktyka. Aby jednak ta przyniosła pożądane rezultaty, musi być prowadzona przede wszystkim w oparciu o programy i działania o potwierdzonej naukowo skuteczności.

Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią. Profilaktyka uzależnień polega na:

- ✓ eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych,
- ✓ lub ich osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (warunki środowiska, sytuacje, cechy i zmienne indywidualne) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych (stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego) i związanych z nimi szkód. Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych⁴. Wiedza na temat czynników ryzyka i czynników chroniących stanowi podstawę do opracowywania (i ewaluacji) skutecznych programów i strategii profilaktycznych.

Samorząd lokalny dysponując największą wiedzą o problemach swoich społeczności, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze adekwatne do problemów. Konsekwencje i szkody związane z używaniem środków odurzających usytuowane są w społecznościach lokalnych, mają swoją specyfikę wyznaczoną przez środowisko lokalne, lokalne problemy i zasoby, tu mogą być rozpoznane i tu powinny być rozwiązywane. Gmina, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stała się podmiotem właściwym do tego, aby zmierzyć się z problemami alkoholowymi występującymi w jej społeczności i podejmować zorganizowane, samodzielne działania dla lepszego radzenia sobie z nimi.

Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 24) zwana dalej ustawą. Zgodnie z ustawą „prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów

⁴ http://www.parpa.pl/download/sloownik_terminow.pdf (data dostępu: 07.02.2022).

alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art. 4¹ ust.1 ustawy). W szczególności ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt może powołać pełnomocnika. Program ten sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Natomiast zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) do zadań własnych gminy należy także przeciwdziałanie narkomanii (art. 10 ustawy). Ustawodawca wskazał w szczególności następujące obszary działań:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja powyższych zadań, jest prowadzona w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program opiera się na także na następujących aktach prawnych, m.in.:

- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ✓ Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym;
- ✓ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej;
- ✓ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- ✓ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to podstawowy dokument polityki społecznej i zdrowia publicznego, który służy realizacji kierunków i celów działań na rzecz poprawy zdrowia, w szczególności w obszarze problemów uzależnień, skierowany do mieszkańców Gminy Rzęśnia.

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY RZAŚNIA

Skala zjawiska na terenie Gminy Rzaśnia

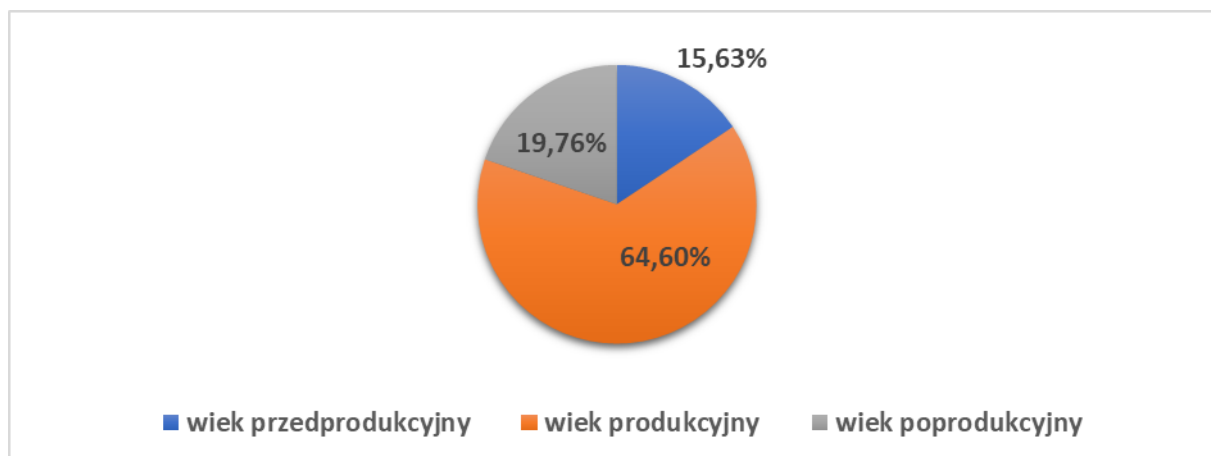
Gmina Rzaśnia jest gminą wiejską, położoną w południowo - zachodniej części województwa łódzkiego, wchodząca w skład powiatu pajęczańskiego. Gmina zajmuje obszar 86 km². Pod względem administracyjnym obszar gminy składa się z 14 sołectw: Augustów, Będków, Biała, Broszęcin - Kolonia Broszęcin, Gawłów, Kodrań-Kopy, Marcelin, Rekle, Rzaśnia, Stróża, Suchowola Wieś, Suchowola Majątek, Zielęcín, Żary-Rychłowiec.

Głównym ogniwem w sieci osadniczej jest wieś gminna Rzaśnia.

Liczba mieszkańców Gminy Rzaśnia w 2020 roku wynosiła **4 924 osób**, z czego **2 426** stanowili **mężczyźni (49,3%)**, a **2 498** **kobiety (50,7%)**. W porównaniu do 2019 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 15 osób⁵.

Analizując liczbę mieszkańców miasta w podziale na płeć, teren Gminy Rzaśnia zamieszkuje więcej kobiet niż mężczyzn. Kobiety w roku 2020 stanowiły 50,7% ogółu mieszkańców miasta. Odnosząc się do analizy zaprezentowanych poniżej danych, należy stwierdzić, że dominującą grupę ludności na terenie Gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Drugą pod względem liczebności grupę, stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym, zaś najmniejszą osoby w wieku przedprodukcyjnym⁶.

Wykres 1. Ludność Gminy Rzaśnia w rozbiciu na ekonomiczne grupy wiekowe.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie Gminy Rzaśnia na koniec 2020 roku to 219 osób (w 2019 r. - 207). Bezrobocie w porównaniu z 2019 rokiem wzrosło.

Przyznawaniem świadczeń pomocy społecznej zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzaśni. Analizując dane w poniższej tabeli można zauważyć, na przestrzeni 3-ech lat, tendencję spadkową liczby rodzin korzystających z różnych form wsparcia realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzaśni. W 2018 r. objęto pomocą 102 rodziny ogółu mieszkańców, w 2019 r. – 106 rodzin, natomiast w 2020 r - 94 rodziny. Oznacza to, że sytuacja materialna rodzin stopniowo ulega poprawie. Wpływ na tą sytuację ma wejście w życie, w 2016 r. ustawy o świadczeniach wychowawczych (500+) oraz od 2018 r. jednorazowego świadczenia „Dobry Start” (300+)⁷.

Tabela 1. Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2018 r.	2019 r.	2020 r.
---------	---------	---------

⁵ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (data dostępu: 30.01.2022 r.).

Brak danych demograficznych za 2021 rok.

⁶ Tamże.

⁷ *Raport o stanie Gminy Rzaśnia za 2020 rok*, s. 34.

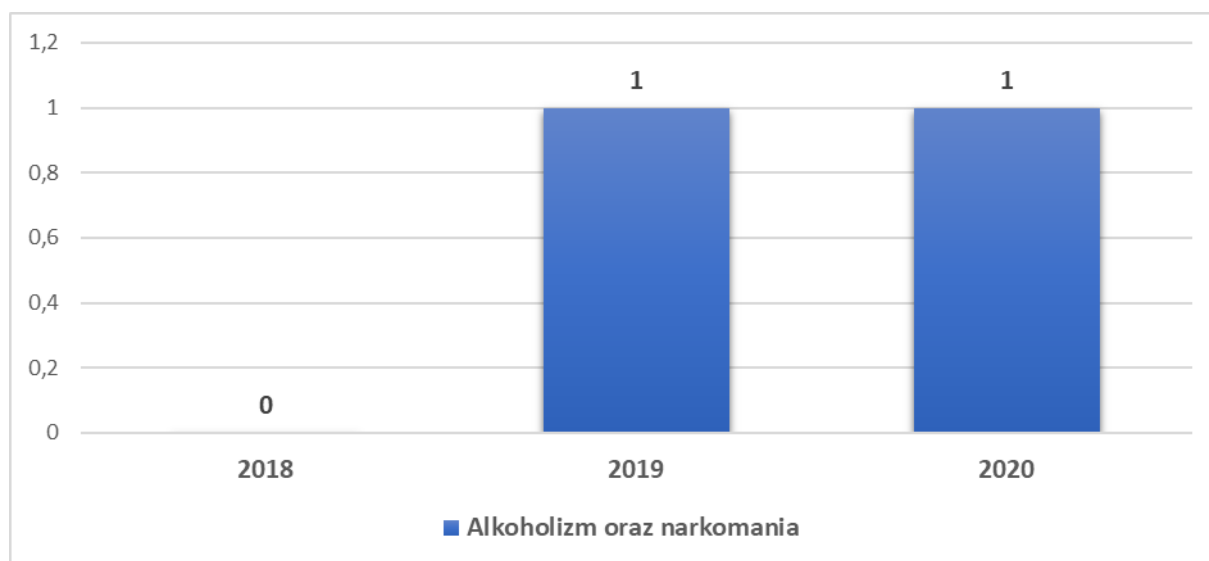
Liczba rodzin ogółem	102	106	94
Liczba osób w tych rodzinach	281	257	233

Po uwzględnieniu kryterium dochodowego oraz powodów zawartych w ustawie, najczęstszymi podstawami do objęcia wsparciem w 2020 roku były:

- ubóstwo;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała choroba;

Na podstawie danych zawartych w poniższym wykresie należy stwierdzić, że w latach 2019-2020 liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu alkoholizmu oraz narkomanii utrzymuje się na stałym poziomie.

Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu uzależnień w latach 2018-2020.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy, a podstawą jej działania jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podstawowym celem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Rzęśnia w 2020 roku było zapobieganie powstawaniu nowych zagrożeń oraz zmniejszanie rozmiarów już istniejących negatywnych zjawisk związanych z uzależnieniem.

W okresie pandemii realizacja programu była w dużym stopniu utrudniona, założenia i cele były realizowane w nieco odmienny sposób, tak, aby osiągnąć określony cel gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych dla mieszkańców gminy Rzęśnia.

Realizacja programu odbywała się we współpracy z jednostkami oświatowymi funkcjonującymi na terenie gminy i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rzęśni. Działania te, miały formę edukacyjną adresowaną do dzieci, młodzieży i dotyczyły zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia. Działania edukacyjne na ww. temat adresowane były również do rodziców. Przeprowadzono szkolenie dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, dotyczące wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz interwencji profilaktycznej. Kontynuowano prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych poprzez zatrudnienie instruktora ds. uzależnień, terapeuty ds. konsultacji z osobami uzależnionymi, które miały na celu motywowanie ich do podjęcia leczenia lub terapii. Zatrudniono również psychologa dla osób dorosłych.

Działania te, miały na celu zapewnienie dostępności fachowej pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. To również udzielanie psychospołecznej i prawnej pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniem, a w szczególności ochrony przed przemocą.

W ramach działań profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. GKRPA w Rzęśni została powołana zarządzeniem Wójta Gminy w Rzęśni. W skład komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podstawowym zadaniem komisji oraz głównym celem jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i narkotyków oraz zmiany struktury ich spożywania oraz zapobieganie powstaniu nowych problemów wynikających

z nadużywania alkoholu oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami. Komisja poprzez swoją działalność zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomaga rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do których należy:

- Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy;
- Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Aby zgłosić kogoś na leczenie odwykowe, należy wypełnić wniosek i złożyć go w gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, właściwej dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Wniosek może złożyć dowolna osoba z rodziny, której nie jest obojętny los pijącego lub instytucja/ np. pomoc społeczna, policja, prokuratura itp. Zadaniem GKRPA jest ustalenie, czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu i czy w aktualnym stanie zdrowia powinna się leczyć i w jakiej formie. W tym celu kieruje się osoby zgłoszone do Komisji na badania lekarskie. Biegłymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu są: lekarz psychiatra i psycholog, którzy odbyli szkolenia z zakresu diagnostyki uzależnienia, podstaw terapii uzależnienia od alkoholu, orzecznictwa i metod krótkiej interwencji motywującej do terapii oraz szkolenie z zakresu aktualizacji wiedzy o uzależnieniu od alkoholu, metodach terapii i orzecznictwa. Komisja zbiera również informacje na temat osoby zgłoszonej. W tym celu zwraca się z zapytaniem do pomocy społecznej, policji oraz rodziny i przygotowuje dokumentację. Jeżeli osoba kierowana na badania nie zgłasza się, odmawia poddania się badaniom, utrudnia jego przeprowadzenie, nie odbiera korespondencji a wywiad w środowisku jest obciążający, kieruje się sprawę do sądu. Sąd nakazuje wykonanie badania, rozpatruje wniosek i wydaje zobowiązanie do leczenia, które jest ważne dwa lata. Postanowienie sądu o zobowiązaniu do leczenia odwykowego w formie pisemnej otrzymuje osoba uzależniona i placówka odwykowa, w której ma się odbyć leczenie. Jeżeli jest to pierwsze zobowiązanie do leczenia, sąd zazwyczaj kieruje daną osobę na leczenie w warunkach ambulatoryjnych do przychodni. Jeżeli leczenie nie przebiega w sposób prawidłowy, placówka przesyła do sądu wnioski o zmianę trybu leczenia na stacjonarne w szpitalu.

Analizując dane zawarte w poniższej tabeli dotyczące liczby wniosków na leczenie odwykowe można zauważyć, że w ciągu ostatnich trzech lat następuje stopniowy wzrost składanych wniosków w związku z podjęciem leczenia odwykowego.

Tabela 2. Liczba posiedzeń GKRPA.

	2019	2020	2021
Posiedzenia GKRPA (ogółem), w tym:	12	7	8
Ogólne posiedzenia Komisji	12	7	8
Posiedzenia podkomisji interwencyjno- motywującej	2	1	3
Przeprowadzono rozmowy	2	0	3
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem)	3	7	6
Działalność podkomisji interwencyjno- motywującej do komisji wpłynęło:			
Wniosków o leczenie odwykowe	2	3	4
Obecnie rozpoczętych spraw	0	0	2
zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	0	1	0
wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	0	1	1

Częścią działalności GKRPA jest funkcjonowanie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków rodzin osób uzależnionych, udzielanie porad psychologicznych dla osób dorosłych (siedziba tymczasowa w budynku gminy przy ul. 1Maja 37A), prowadzenie poradnictwa w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie stacjonarnie w punkcie jak i dwa razy w tygodniu (wtorki i czwartki) po 8 godzin tygodniowo w terenie, gdzie prowadzone było przede wszystkim poradnictwo i konsultacje dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz współuzależnionych. Rolą konsultanta jest motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień oraz kierowanie do leczenia specjalistycznego. Jednocześnie motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia. Dwa razy w miesiącu po dwie godziny prowadzona była grupa wsparcia z konsultantem (terapia uzależnień) dla osób współuzależnionych. Osoby uzależnione, które wyrażają wolę do podjęcia terapii kierowane są do terapeuty uzależnień lub psychologa, za których świadczone usługi finansowane są ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz GOPS w Rzęśni. Punkt konsultacyjny stacjonarny oraz w terenie w okresie pandemii był ograniczony.

Jeżeli chodzi o rynek alkoholowy na terenie Gminy Rzęśnia to ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych wygląda następująco (stan na dzień 31.01.2022):

1. Do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
 - a. do 4,5%: 12;

- b. od 4,5% do 18%: 11;
- c. powyżej 18%: 10;
- 2. Do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
 - a. do 4,5%: 1;
 - b. od 4,5% do 18%: 1;
 - c. powyżej 18%: 1.

Jednym z najczęściej stosowanych działań mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest profilaktyka, która ma na celu m.in. informowanie o ich szkodliwych następstwach. Tylko właściwie dobrane oddziaływania profilaktyczne mogą się przyczynić do odrzucenia niewłaściwych zachowań.

W placówkach oświatowych na terenie gminy profilaktyka realizowana jest w ramach obszarów:

1. Działań edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia.
2. Działań edukacyjnych adresowanych do rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia.
3. Szkoleń dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczące wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz interwencji profilaktycznej.

Rekomendowane programy profilaktyczne realizowane w szkołach:

- Przyjaciele Zippiego, program koordynowany przez Centrum Pozytywnej Edukacji.
- Spójrz inaczej dla klas 1-3, koordynowany przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki "Spójrz inaczej".
- Spójrz inaczej dla klas 4-6, koordynowany przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki "Spójrz inaczej".
- Szkolna Interwencja Profilaktyczna, koordynowany przez Instytut Psychiatrii i Neurologii oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej, Centrum Edukacji Pozytywnej.
- Upowszechnianie informacji na temat placówek i programów ambulatoryjnych dla osób uzależnionych.

Na terenie Gminy Rzęśnia w ostatnich latach realizowano również inne oddziaływania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, takie jak m.in. kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych czy programy i przedsięwzięcia profilaktyczne opracowywane i realizowane właśnie przez młodzież.

Nadużywanie/uzależnienie od alkoholu jednego z członków rodziny sprzyja także pojawieniu się przemocy w tej rodzinie. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie to tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- ✓ opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- ✓ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- ✓ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- ✓ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Powyższe zadania realizowano na podstawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 przyjętego uchwałą Nr XXIII/145/2016 RG Rzęśnia z dnia 22 listopada 2016r. W ramach tego programu prowadzono obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego.

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie i w stosunku do osób stosujących przemoc, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji takich jak: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratura Rejonowa, kuratorzy sądowi, pracownicy oświaty i służby zdrowia. W 2020 roku na terenie Gminy Rzęśnia prowadzono procedurę "Niebieskiej Karty" dla 11 rodzin. Ogółem pomocą objęto 25 osób.

Uzależnienia od alkoholu i narkotyków w opinii społeczności lokalnej

Badania przeprowadzono wśród społeczności lokalnej (dorośli mieszkańcy, uczniowie klas 4-6 oraz klas 7-8 szkół podstawowych, sprzedawcy napojów alkoholowych) w roku 2022 na potrzeby Diagnozy uzależnień na terenie Gminy Rząśnia. W obszarze uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne wykazały:

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców Gminy Rząśnia

a) Najistotniejszym problemem zdaniem mieszkańców w ich środowisku lokalnym jest zanieczyszczenie powietrza oraz uzależnienia behawioralne. Jako najmniej istotny problem w środowisku lokalnym badani uznali bezdomność.

b) Problem nadużywania alkoholu jest na niskim poziomie ryzyka.

Większość badanych mieszkańców Gminy Rząśnia dość rzadko spożywa alkohol. Ponadto, badani deklarują w większości, iż jednorazowo nie spożywają znacznych ilości alkoholu. Jeżeli chodzi o częstotliwość spożywania alkoholu, to do picia alkoholu kilka razy w roku przyznało się 52% badanych, a kilka razy w miesiącu-11%. Pozostałe 37% mieszkańców deklaruje abstynencję. Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcje alkoholu- 34%. Poza tym, respondenci przyznawali, że spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu- 9%, czy też 7-8 porcji- 1%. Wiedza na temat szkodliwości spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców na średnim poziomie. Ponadto, większość dorosłych mieszkańców nie posiada wiedzy na temat instytucji pomocowych w zakresie uzależnienia od alkoholu. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu i rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach jego spożywania. Aczkolwiek, kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami, czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

c) Palenie wyrobów tytoniowych nie jest wśród dorosłych mieszkańców Gminy Rząśnia rozpowszechnionym nałogiem. Większość badanych- 88% odpowiedziało, że aktualnie nie pali papierosów. Aczkolwiek, 8% wskazało pali papierosy lub e-papierosy okazynie, a 4%, że pali papierosy regularnie.

d) Zażywanie substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki i/lub dopalacze nie jest bardzo rozpowszechnionym problemem na terenie Gminy Rząśnia- 28% badanych mieszkańców zna co najmniej jedną osobę zażywającą owe substancje. Najbardziej popularną substancją psychoaktywną wśród społeczności lokalnej jest marihuana/ haszysz oraz dopalacze.

Jeżeli chodzi o źródło pozyskiwania owych substancji, to żaden badany nie wskazał, że wie gdzie można nabyć tego typu substancje. Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.

e) Problemem w środowisku lokalnym Gminy Rząśnia jest uzależnienie od komputerów i Internetu. Większość badanych (82%) ocenia, że jest to bardzo lub dość powszechne zjawisko w ich najbliższym otoczeniu. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.

f) Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Rząśnia jest na niskim poziomie ryzyka. Tylko 8% badanych ocenia, że jest to bardzo i dość powszechne zjawisko w ich środowisku lokalnym. Poza tym, nieco ponad 1/5 mieszkańców- 22% grało kiedykolwiek

w życiu w gry typu automaty, czy w gry liczbowe Totalizatora Sportowego. Wśród przyczyn podejmowania gier na pieniądze, na jakie wskazują badani dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe- 41% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 23% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 23% zaznaczyło, że ma przeczucie, iż czeka na nich duża wygrana, 18% zaznaczyło, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a 5% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje. Ponadto, prawie wszyscy badani mieszkańcy Gminy Rząśnia (94%) mają świadomość, że można uzależnić się od gier hazardowych. Pozostałe 6% przyznaje, że nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

g) Większość mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki) oraz zapobieganie różnorodnym szkodom zdrowotnym i społecznym, które są z tym związane. Badani wskazali na potrzebę udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (80%), prowadzenia warsztatów profilaktycznych dla uczniów (71%), otwartych konsultacji terapeuty uzależnień (63%) oraz pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji spowodowanym pandemią (60%).

h) Jak wynika z przeprowadzonych badań dotyczących przemocy w rodzinie- 14% badanych twierdzi, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, Tylko 1/4 badanych posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w tym zakresie.

2. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

a) Sprzedawcy napojów alkoholowych w Gminie Rząśnia deklarują najczęściej, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia nie zdarzają się (55%) lub zdarzają się kilka razy w roku (27%). Pozostali respondenci wskazali, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w miesiącu (18%). Wobec tego, należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie zdarzają się na terenie gminy rzadko.

b) Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży na terenie Rząśnia w większości punktów jego sprzedaży nie jest częstym zjawiskiem. Ponadto, wszyscy sprzedawcy odpowiedzieli, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie doszło do nieprzyjemnych zajęć związanych ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu.

c) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż większość sprzedawców odpowiedzialnie podchodzi do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, a zdecydowana większość poważnie traktuje ten zakaz. 64% badanych twierdzi, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, 27% robi to często, a 9% rzadko. Poza tym, większość sprzedawców deklaruje, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że jest niepełnoletnia. Mimo wszystko, w zestawieniu tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach na terenie Gminy Rząśnia zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach. Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmacnianie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją.

- d) Większość mieszkańców uważa, że w ich okolicy znajduje się odpowiednia ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Jednocześnie, wszyscy badani sprzedawcy ocenili funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, jako raczej i bardzo dobrą.
- e) Jeżeli chodzi o wzrost sprzedaży alkoholu podczas pandemii COVID-19, to 9% sprzedawców zauważyło taką tendencję.

3. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

- a) Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych osób eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi.
- b) Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Rząśnia jest na średnim poziomie ryzyka. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol- inicjację alkoholową ma za sobą 3% badanych uczniów klas 4-6 oraz już 37% uczniów klas 7-8. Znaczny niepokój budzi fakt, iż prawie 1/5 uczniów klas 7-8 deklaruje, że spożywała już alkohol 40 razy i więcej (!). Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na chęć zaimponowania innym, lepszą zabawę po jego spożyciu oraz picie dla towarzystwa. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.
- c) Badania wykazały, że pewien odsetek badanych młodych mieszkańców Gminy Rząśnia palił lub nadal pali wyroby papierosowe. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się sobą 29,1% uczniów klas 7-8, z czego 11,7% pali papierosy regularnie, 8,9% spróbowało papierosa tylko raz, a 2,5% pali papierosy od czasu do czasu. Palenie wyrobów tytoniowych jest więc mniej popularne wśród młodych mieszkańców gminy aniżeli spożywanie alkoholu. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez starszych uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.
- d) Jak wynika z badań zażywanie substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze nie jest bardzo rozpowszechnionym problemem. Do zażywania narkotyków i/lub dopalaczy kiedykolwiek w życiu przyznało się 19% badanych uczniów klas 7-8. Uczniowie w większości nie potrafili ocenić, czy nabycie owych substancji jest w ich otoczeniu trudne, jednak 25% uczniów klas 7-8 wskazuje, że jest to łatwe. Należy zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów. W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.
- e) Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera, telefonu komórkowego czy na oglądaniu telewizji. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 6 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich

dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

f) Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, a internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadek na lekcjach wychowawczych.

g) Uczniowie z Gminy Rząśnia zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali uzależnienie od internetu oraz uzależnienie od smartfona. Natomiast, jako najrzadziej występujące uzależnienie behawioralne badani ocenili uzależnienie od hazardu oraz zaburzenia odżywiania

h) Uczniowie w Gminie Rząśnia deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień

Grupy, instytucje oraz organizacje funkcjonujące na terenie gminy lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii należy zaliczyć do zasobów umożliwiających profilaktykę i terapię uzależnień od substancji odurzających. Wśród tych, które udzielają wsparcia mieszkańcom Gminy Rząśnia znajdują się przede wszystkim:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rząśni;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rząśni;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Punkt konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym oraz członków rodzin osób uzależnionych
- Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie;
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Rząśnia;
- Ośrodki Opieki Zdrowotnej.

CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI I REALIZATORZY PROGRAMU

Cel główny i cele szczegółowe Programu

Głównym celem wyznaczonym w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rząśnia na lata 2022-2025 jest:

Ograniczenie społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych skutków wynikających z uzależnień poprzez skuteczne oddziaływania na osoby uzależnione i współuzależnione oraz podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców.

Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- profilaktyka uniwersalna - adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, bezdomni itp.) jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagarzy, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym); nie jest to jednak terapia.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych na kolejnych stronach celów szczegółowych. Będzie to możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie miasta i gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

CEL GŁÓWNY: OGRANICZENIE SPOŁECZNYCH, ZDROWOTNYCH I EKONOMICZNYCH SKUTKÓW WYNIKAJĄCYCH Z UZALEŻNIEŃ POPRZEZ SKUTECZNE ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY UZALEŻNIONE I WSPÓLUZALEŻNIONE ORAZ PODNOSZENIE POZIOMU WIEDZY I ŚWIADOMOŚCI MIESZKAŃCÓW.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe; ➤ Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, jak również dla osób współuzależnionych poprzez rozpropagowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych w środowisku lokalnym; ➤ Diagnozowanie problemów rodzin z uzależnieniami i organizowanie pomocy dla wszystkich jej członków; ➤ Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, psychologa psychiatry, radcy prawnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba opinii na wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, ✓ liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień, ✓ liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, ✓ liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień i współuzależnienia, ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii ✓ liczba ulotek folderów, plakatów, ✓ liczba badań/opinii. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Urząd Gminy w Rzaśni (zlecenie zadań).

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych, pomocy

psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.		
Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udzielanie pomocy psychologiczno-prawnej w Punkcie Konsultacyjnym; ➤ Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym, w tym prowadzenie zajęć w świetlicach wiejskich dla z rodzin zagrożonych problemem uzależnień; ➤ Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy związanej z uzależnieniami, w tym wdrażanie procedury „Niebieskiej karty”; ➤ Upowszechnianie informacji dot. dostępu do działań profilaktycznych i interwencyjnych oraz placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych i ich rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba udzielonych porad/ konsultacji, ✓ liczba świetlic wiejskich, ✓ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic wiejskich, ✓ liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego, ✓ liczba Niebieskich Kart, ✓ liczba działań informacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy w Rzaśni, w partnerstwie ze szkołami podstawowymi, dla których organem prowadzącym jest Gmina Rzaśnia; ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Zespół Interdyscyplinarny; ➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.
<u>III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.</u>		
Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szkolenia wychowawców, nauczycieli, pedagogów w zakresie oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba przeprowadzonych szkoleń, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy w Rzaśni, w partnerstwie

<p>profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja psycho-edukacyjnych programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych (w tym rekomendowanych programów profilaktycznych) z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych i przemocy dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych; ➤ Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym dofinansowanie szkoleń, konferencji i innych; ➤ Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, np. ulotek, broszur, poradników, książek, plakatów i innych materiałów o tematyce profilaktycznej, w tym materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie; ➤ Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego, zimowego, wycieczek, obozów wypoczynkowo-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba uczestników szkoleń, ✓ liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych, ✓ liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych, ✓ liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, ✓ liczba zakupionych materiałów edukacyjnych, ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, ✓ liczba warsztatów profilaktycznych rekomendowanych, ✓ liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki, ✓ liczba podmiotów współpracujących, ✓ liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. 	<p>ze szkołami podstawowymi, dla których organem prowadzącym jest Gmina Rząśnia;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Gminna Biblioteka Publiczna; ➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia; ➤ Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie.
---	---	--

<p>z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno- kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Rząśnia; ➤ Propagowanie i udostępnienie materiałów informacyjnych, prenumerowanie czasopism i literatury fachowej z dziedziny profilaktyki i leczenia uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych; ➤ Dofinansowanie do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych; ➤ Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne; ➤ Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii 		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz eliminowania z ruchu drogowego kierowców po użyciu środków odurzających, w tym współpraca z policją w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy (np. zakup alkometarów, narkotestów, sprzętu) i innych przedsięwzięć niezbędnych do realizacji różnych zadań związanych z profilaktyką uzależnień. 		
IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.		
Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy; ➤ Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, diagnoza w obszarze uzależnień; ➤ Wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową; ➤ Wspieranie działań organizacji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba finansowanych szkoleń, ✓ liczba uczestników, ✓ liczba przeprowadzonych diagnoz, ✓ ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy w Rzęśni (zlecenie zadań); ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

<p>pozarządowych na rzecz osób prowadzących zajęcia przeciwdziałające alkoholizmowi oraz innym nałogom poprzez dofinansowanie do różnego rodzaju imprez, zakupu sprzętu;</p> <p>➤ Finansowanie specjalistycznych szkoleń dla realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.</p>		
---	--	--

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie kontroli/ monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży; ➤ Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy; ➤ Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego; ➤ Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba kontroli/monitoringu, ✓ liczba interwencji, ✓ liczba spraw, ✓ liczba działań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy w Rzaśni; ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (współpraca z: biegli sędziwi, KPP i inne instytucje).

Realizacja i monitoring Programu

Zadania Programu realizowane będą przez:

- Urząd Gminy w Rzęśni (koordynator programu),
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny w Rzęśni,
- Gminną Bibliotekę Publiczną w Rzęśni;
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Rzęśnia;
- gminne kluby i organizacje pozarządowe.

Zadania Programu będą realizowane poprzez:

- ✓ Zlecenie zadań innym gminnym jednostkom organizacyjnym – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- ✓ Zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne, bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych).

Monitoring programu będzie realizowany poprzez:

- ✓ Realizatorzy Programu składają do koordynatora programu sprawozdanie z realizacji zadań;
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych corocznie składa Wójtowi sprawozdanie z prac Komisji;
- ✓ Wójt Gminy sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport;
- ✓ Wójt Gminy sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- a) Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rzęśnia pochodzą z dochodów gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) Dysponentem środków jest Wójt Gminy Rzęśnia;
- c) Zadania wynikające z powyższego programu realizowane będą na bieżąco przez cały okres jego obowiązywania.

Zasady wynagradzania członków GKRPA

Za wykonywanie czynności wynikających z Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi członkowi GKRPA przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości brutto:

- Przewodniczący GKRPA otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 500 zł,
- Zca Przewodniczącego GKRPA otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 360 zł,
- Sekretarz GKRPA otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 400 zł,
- Pozostali członkowie GKRPA otrzymują miesięczne wynagrodzenie w wysokości 360 zł.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest udział w posiedzeniu komisji (co najmniej raz w miesiącu według listy obecności stanowiącej załącznik do protokołu). Z wynagrodzenia zostanie potrącona zaliczka podatku dochodowego od osób fizycznych.